

**Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра цивільного та господарського права

**МАТЕРІАЛИ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

дисципліни

«ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»

Дніпропетровськ
НГУ
2011

Матеріали інформаційно-методичного забезпечення дисципліни «Цивільний процес» / Упоряд. Н.С.Трофименко. – Д.: Національний гірничий університет, 2011. – 32 с.

Упорядник:

Н.С. Трофименко, к.ю.н., доцент кафедри

Затверджено до видання редакційною радою НГУ (протокол № 3 від 15.03.2010) за поданням методичної комісії напряму підготовки 0601 Право (протокол №3 від 02.03.2010).

Подано інформаційно-методичне забезпечення всіх видів освітньої діяльності з дисципліни «Цивільний процес»

Відповідальний за випуск завідувач кафедри цивільного та господарського права, к.ю.н., доц. Кірін Р.С.

Друкується у редакційній обробці упорядників.

ЗМІСТ

1. Навчальна програма нормативної дисципліни «Цивільний процес».....	
1.1. Вступ.....	
1.2. Робоча програма нормативної дисципліни «Цивільний процес».....	
1.3. Зміст тем дисципліни.....	
1.4. Теми завдань для контрольних робіт.....	
1.5. Методичні вказівки до написання контрольних робіт.....	
1.6. Засоби для проведення підсумкового контролю.....	
2. Методичні рекомендації до самостійного вивчення нормативної дисципліни «Цивільний процес».....	
2.1. Вступ.....	
2.2. Путівник джерелами інформації.....	
2.3. Контрольні питання для самостійного вивчення знань з дисципліни «Цивільний процес».....	
2.4. Рекомендована література.....	

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“Цивільний процес”

*освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
напряму 6.030401 Право*

Чинний від 2010.01.01

Видання офіційне

Дніпропетровськ
НГУ
2011

ПЕРЕДМОВА

І РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Кафедрою цивільного та господарського права

2 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

наказом ректора Національного гірничого університету
від ___ січня 2010 р. № ___

3 ВВЕДЕНО

вперше

4 РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Трофименко Ніна Сергіївна, доцент кафедри цивільного та господарського права, кандидат юридичних наук.

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований та розповсюджений без дозволу Національного гірничого університету.

1.1. Вступ

Цивільний процес є нормативною дисципліною для студентів всіх форм навчання і напрямів підготовки.

Основні завдання підготовки полягають в тому, щоб закласти основи правових і економічних аспектів цивільно-процесуальних правовідносин.

Цей стандарт є складовою стандартів вищої освіти Національного гірничого університету.

Програма навчальної дисципліни - нормативний документ, який складається на підставі освітньо-професійних програм підготовки (ОПП) бакалаврів напряму 6.030401 Право.

Програма визначає компетенції та відповідні змістові модулі, що підлягають засвоєнню студентами, які навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр права.

Змістовий модуль – сукупність навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові та подана в освітньо-професійній програмі підготовки фахівців (ОПП).

Модуль – задокументована сукупність змістових модулів, що реалізується певними видами навчальних занять з визначеними цілями (лекції, практичні, семінарські тощо).

Компетенції, що визначені в програмі, є об'єктом діагностики під час контрольних заходів.

У результаті вивчення дисципліни «Цивільний процес» студенти повинні

знати:

- предмет та систему цивільно-процесуального права;
- джерела цивільного процесу, правову природу його окремих інститутів;
- дію цивільно-процесуальних норм у часі, просторі, за колом осіб;
- підстави виникнення цивільних прав та обов'язків;
- межі здійснення та порядок реалізації судового захисту;
- учасників цивільного процесу;
- поняття юрисдикції та роль суду у захисті цивільних прав;
- види проваджень;
- порядок звернення до суду за захистом законних прав та інтересів;
- порядок оскарження судових рішень;
- порядок участі іноземців в судових засіданнях.

уміти:

- орієнтуватися в чинному цивільно-процесуальному законодавстві;
- аналізувати юридичні факти, які є підставами встановлення цивільно - процесуальних відносин;
- тлумачити чинне цивільно-процесуальне законодавство;
- правильно застосовувати норми цивільного процесу до конкретних життєвих ситуацій;
- складати проекти основних цивільно-процесуальних документів.

1.2. Галузь використання

Стандарт поширюється на кафедри НГУ, що ведуть викладання нормативної дисципліни «Цивільний процес».

Стандарт встановлює:

- компетенції, що має опанувати бакалавр, який навчається на базі ОПП молодшого спеціаліста з гірництва;
- перелік змістових модулів, що опосередковує освітні та професійні компетенції;
- розподіл навчального матеріалу за видами занять;
- норми часу на викладання та засвоєння інформаційної бази для заочної форми навчання;
- форму підсумкового контролю;
- відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки;
- інформаційно-методичне забезпечення навчальної дисципліни;
- вимоги до засобів діагностики.

Стандарт придатний для цілей сертифікації фахівців та атестації випускників вищих навчальних закладів.

1.3. Нормативні посилання

2.1. Закон України «Про вищу освіту».

2.2. Освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки бакалаврів за напрямом 6.030401 Право.

2.3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.07.2009 № 642. «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін за вільним вибором студента».

2.4. СВО НГУ НМЗ-05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2005. – 138 с.

1.4. Базові дисципліни

- «Теорія держави і права»;
- «Основи римського цивільного права»
- «Історія держави та права України»
- «Судові та правоохоронні органи України»
- «Конституційне право України»
- «Цивільне право України»

1.5. Обсяг дисципліни

Загальний обсяг

Аудиторні заняття – .

Самостійна робота –

1.6. Компетенції, що набуваються, та зміст дисципліни

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен вміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			Аудиторн ий	самостійн а робота	загальний
1	2	3	4	5	6
№1	<p>Визначати цивільний процес як галузь права, як юридичну науку, як галузь законодавства та як навчальну дисципліну.</p> <p>Класифікувати підстави виникнення цивільно-процесуальних відносин, вміти розмежувати зміст, об'єкт та суб'єкти цивільно-процесуальних відносин.</p> <p>Знати принципи цивільно-процесуального права. Оцінювати характер порушень принципів цивільно-процесуального права у сфері цивільного судочинства.</p> <p>Визначати особливості осіб, які беруть участь у цивільній справі, порядок представництва у цивільній справі, права та обов'язки осіб, які беруть участь у справі.</p> <p>Розуміти роль суду в організації судового процесу, як гарантії захисту прав та законних інтересів осіб.</p>	Лекції - 1 семестр, I чверть (1...8 тиждень)			
		Аудиторні – 2 години на тиждень			
		Передмова		34	54
		1. Теоретичні основи цивільно-процесуального права.	2		
		2. Принципи цивільно-процесуального права.	2		
		3. Цивільно-процесуальні правовідносини.	2		
		4. Особи, які беруть участь у справі. Сторони у цивільному процесі.	2		
5. Треті особи у цивільному процесі.	2				
6. Участь у цивільному процесі органів і осіб, яким законно надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.	2				

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен вміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			Аудиторн ий	самостійн а робота	загальний
1	2	3	4	5	6
		7. Представництво у цивільному процесі. 8. Інші учасники у цивільному процесі. Модульний контроль лекційна модульна контрольна робота: 9-10 тижні Разом: 20			
№2	Зображувати принципові схеми та вирішувати практичні завдання.	Практичні заняття - 1 семестр, I чверть (1...10 тиждень) Аудиторні – 1 година на тиждень 1. Цивільно-процесуальне право як галузь права. Цивільно-процесуальні правовідносини 2. Принципи цивільно-процесуального права. 3. Особи, які беруть участь у справі. Модульний контроль - захист лабораторного модуля за розкладом занять: 9-10 тижні Разом: 6 34 40	2	10	12
			2	12	14
			2	12	14
№3	Визначати правила підсудності цивільних справ. Класифікувати судові докази.	Лекції - 1 семестр, II чверть (1...10 тиждень). Аудиторні – 2 години на тиждень			

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен вміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			Аудиторн ий	самостійн а робота	загальний
1	2	3	4	5	6
	Визначити поняття, предмет та етапи судового доказування. Вміти обчислювати процесуальні строки та витрати, пов'язані з розглядом судових справ. Визначити порядок та підстави застосування заходів процесуального примусу.	1. Цивільна юрисдикція. Підсудність цивільних справ. 2. Докази. Судове доказування. 3. Процесуальні строки. 4. Судові виклики та повідомлення. Судові витрати. 5. Заходи процесуального примусу. Модульний контроль – лекційна контрольна робота: 9-10 тижні Разом	4 4 2 2 2 4 20	34	54
№4	Вміти організувати підготовку до судового процесу. Скласти процесуальні документи. Вміти складати схему судового доказування. Розв'язування практичних завдань.	Практичні заняття - 1 семестр, II чверть (1...10 тиждень) Аудиторні – 2 години на тиждень 1. Підсудність цивільних справ. 2. Класифікація доказів. Модульний контроль – захист індивідуального завдання: 9-10 тижні Разом	2 4 4 20	34	54
№5	Розмежувати правову природу та особливості проваджень у суді першої інстанції.	Лекції - 2 семестр, III чверть (1...8 тиждень) Аудиторні – 2 години на тиждень			

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен вміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			Аудиторн ий	самостійн а робота	загальний
1	2	3	4	5	6
	Визначити поняття стадій у провадженнях. Класифікувати види позовів, їх елементи. Визначити порядок розгляду справи та зміст судового рішення. Класифікувати окремі провадження, їх види та порядок розгляду справ. Розуміти особливості наказного провадження, та заочного розгляду справи.	1. Наказне провадження.	2	34	54
		2. Позовне провадження.	4		
		3. Відкриття провадження у справі.	1		
		4. Провадження у справі до судового розгляду.	1		
		5. Судовий розгляд.	2		
		6. Судові рішення.	2		
		7. Заочний розгляд справи.	1		
		8. Окреме провадження.	3		
		Модульний контроль – лекційна контрольна робота: 9-10 тижні	4		
		Разом:	20		
№6	Проаналізувати чинні нормативно-правові акти та вміти їх застосовувати до вирішення практичних завдань. Складати схеми «Види проваджень», «Види окремих проваджень», «Види судових	Практичні заняття - 2 семестр, III чверть (1...10 тиждень) Аудиторні – 1 година на тиждень			
		1. Позовне провадження.	4	34	54
		2. Окреме провадження.	4		

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен вміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			Аудиторн ий	самостійн а робота	загальний
1	2	3	4	5	6
	рішень».	Модульний контроль - захист лабораторного модуля за розкладом занять: 9-10 тижні	4		
		Разом:	12		
№7	Розуміти значення, завдання та мету перегляду судових рішень. Оцінювати характер порушень, які дають право на апеляційне та касаційне оскарження судових рішень. Знати особливості перегляду судових рішень Верховним судом України. Розуміти питання виконання судових рішень, у тому числі за участю іноземних осіб та рішень іноземних судів в Україні. Знати порядок розгляду справ третейськими судами.	Лекції - 2 семестр, IV чверть (1...10 тиждень). Аудиторні – 2 години на тиждень			
		1. Апеляційне провадження	2	34	54
		2. Касаційне провадження	2		
		3. Перегляд судових рішень Верховним судом України	2		
		4. Провадження у зв'язку з ново виявленими обставинами	2		
		5. Участь суду у виконанні судових рішень	4		
		6. Провадження у справах за участі іноземних осіб.	2		
		7. Третейське судочинство.	2		
		Модульний контроль – лекційна контрольна робота: 9-10 тижні	4		
		Разом	20		

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен вміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			Аудиторн ий	самостійн а робота	загальний
1	2	3	4	5	6
№8	Проаналізувати чинні нормативно-правові акти та вміти їх застосовувати до вирішення практичних завдань. Складати процесуальні документи до апеляційного, касаційного суду. Складати схему «види виконавчих документів»	Практичні заняття - 2 семестр, IV чверть (1...10 тиждень) Аудиторні – 2 години на тиждень			
		1. Апеляційне та касаційне провадження.	4	34	54
		2. участь суду у виконанні судових рішень.	4		
		Модульний контроль – захист індивідуального завдання: 9-10 тижні	4		
		Разом	12		
		Разом по 2-му семестру Частка навантаження			
		Разом по дисципліні Частка навантаження			

1.7. ЗМІСТ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи цивільно-процесуального права

- 1.1** Цивільна процесуальна форма, її суть і значення.
- 1.2** Поняття цивільного процесуального права, його предмет, метод і система. Співвідношення цивільного процесуального права з іншими галузями права України.
- 1.3** Джерела цивільного процесуального права. Дія цивільного процесуального закону в часі, просторі, стосовно осіб.
- 1.4** Поняття цивільного судочинства (процесу) і його завдання. види цивільного судочинства. Стадії цивільного процесу.

Тема 2. Принципи цивільно-процесуального права

- 2.1 Поняття принципів цивільного процесуального права, їх значення і система.
- 2.2 Класифікація принципів: за формою їх нормативного закріплення, за дією в системі права, за предметом регулювання, за роллю в регулюванні правового становища учасників цивільних процесуальних правовідносин.
- 2.3 Принципи цивільного процесуального права, закріплені Конституцією України. Принципи, закріплені законодавством про судочинство.

Тема 3. Цивільно-процесуальні правовідносини

- 3.1 Поняття цивільних процесуальних правовідносин і їх особливості. Підстави виникнення процесуальних правовідносин.
- 3.2 Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин і їх класифікація.
- 3.3 Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Його правове становище, роль у цивільному процесі. Склад суду.
- 3.4 Особи, які беруть участь у справі: поняття і склад. Особи, які не беруть участь у справі: поняття і склад. Зміст і об'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

Тема 4. Особи, які беруть участь у справі. Сторони у цивільному процесі

- 4.1 Поняття сторін в цивільному процесі, їх процесуальні права й обов'язки.
- 4.2 Процесуальна співучасть. Мета, підстави, види співучасті. Процесуальні права й обов'язки співучасників.
- 4.3 Належність сторін до справи. Поняття належної і неналежної сторони. Умови, процесуальний порядок і правові наслідки заміни незалежної сторони.
- 4.4 Процесуальне правонаступництво. Поняття і підстави правонаступництва.

Тема 5. Треті особи у цивільному процесі

- 5.1 Поняття і види третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги. Підстави і процесуальний порядок їх вступу у процес. Процесуальні права й обов'язки.
- 5.2 Треті особи, які не заявляють самостійних вимог. Підстави і процесуальний порядок вступу і притягнення їх до процесу. Процесуальні права й обов'язки.

Тема 6. Участь у цивільному процесі органів і осіб, яким законно надано право захищати права, свободи та

інтереси інших осіб

- 6.1** Підстави і процесуальна форма участі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в цивільному Процесі. Процесуальне становище Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в цивільному процесі.
- 6.2** Завдання прокуратури в цивільному процесі в сучасних умовах розвитку держави.
- 6.3** Підстави і процесуальні форми участі прокурора в усіх стадіях цивільного процесу.
- 6.4** Порушення прокурором справи у суді і вступ його у процес для давання висновку у справі. Процесуальне становище прокурора в цивільному процесі. Обов'язкова і факультативна участь прокурора в цивільному процесі.
- 6.5** Мета участі в цивільному процесі органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інших організацій і окремих громадян, які захищають права і свободи інших осіб.
- 6.6** Участь підприємств, установ, організацій і окремих громадян у цивільному процесі як суб'єктів захисту прав інших осіб.

Тема 7. Представництво у цивільному процесі

- 7.1** Поняття і значення представництва в цивільному процесі.
- 7.2** Види представництва: за підставами виникнення; за способом виникнення; за ознаками осіб, в інтересах яких здійснюється представництво; за ознаками осіб, які здійснюють представництво; законне і договірне процесуальне представництво.
- 7.3** Умови, необхідні для здійснення функцій представника в цивільному процесі: дієдатність, відсутність заборони закону, належне оформлення повноважень.
- 7.4** Процесуальні права й обов'язки представника в цивільному процесі.

Тема 8. Інші учасники цивільного процесу

- 8.1** Поняття інших учасників цивільного процесу. Особи, які допомагають при розгляді та вирішенні цивільної справи по суті. Особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу.
- 8.2** Характеристика участі свідка у цивільному процесі. Порядок допиту свідків. Присяга свідків. Права та обов'язки свідків. Заходи процесуального примусу, відповідальність свідків. Хто не може бути допитаний в якості свідків.
- 8.3** Експерт, його правовий статус, спеціаліст. Суб'єкти судово-експертної діяльності. Права та обов'язки експерта. В чому різниця у правовому становищі судового експерта та спеціаліста.
- 8.4** Перекладач. Його права та обов'язки.

8.5 Особа, яка надає правову допомогу.

8.6 Особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу. Секретар судового засідання. Судовий розпорядник.

Тема 9. Цивільна юрисдикція. Підсудність цивільних справ

9.1 Поняття, види підвідомчості: виключна, альтернативна, договірна, імперативна (умовна).

9.2 Загальні правила підвідомчості цивільних справ суду.

9.3 Поняття і значення підсудності. Види підсудності: функціональна, родова і територіальна. Види територіальної підсудності: загальна (за місцем перебування відповідача), альтернативна (за вибором позивача), договірна, виключна, за зв'язком справ.

9.4 Порядок передачі справи в інший суд. Процесуальні наслідки недотримання правил про підвідомчість та підсудність справи. Недопустимість суперечки між судами про підсудність.

Тема 10. Докази. Судове доказування

10.1 Поняття і мета доказування в цивільному процесі. Поняття доказів у цивільній справі. Фактичні дані і засоби доказування. Доказові факти.

10.2 Поняття предмету доказування. Обставини, що не підлягають доказуванню: загальновідомі факти, преюдиціальні факти, законні презумпції.

10.3 Належність доказів і допустимість засобів доказування. Оцінка доказів. Класифікація доказів: прямі і побічні; первинні і похідні; усні і письмові; особисті і речові.

10.4 Види засобів доказування. Пояснення сторін і третіх осіб. Показання свідків, процесуальний порядок їх допиту, права й обов'язки. Письмові докази, їх види, порядок витребування, спір про підроблення документів.

10.5 Речові докази. Порядок їх подання і зберігання. Огляд на місці.

10.6 Експертиза: підстави і порядок проведення. Висновки експерта. Процесуальні права й обов'язки експерта. Додаткова і повторна експертизи.

10.7 Забезпечення доказів. Судові доручення.

Тема 11. Процесуальні строки

11.1 Поняття і значення процесуальних строків. Види процесуальних строків: встановлені законом і призначені судом; точно і відносно визначені; за тривалістю (в днях, місяцях, роках).

11.2 Обчислення процесуальних строків. Зупинення, продовження і поновлення процесуальних строків.

Тема 12. Судові виклики та повідомлення. Судові витрати

12.1 Поняття и види витрат у цивільному процесі, їх значення. Державне мито. Витрати, пов'язанні з розглядом справи. Звільнення від судових витрат. Розподіл судових витрат. Відшкодування судових витрат.

Тема 13. Заходи процесуального примусу

13.1 Поняття, види і функції заходів процесуального примусу.

13.2 Попередження і видалення із залу судового засідання як захід процесуального примусу. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом як захід процесуального примусу. Привід як захід процесуального примусу.

Тема 14. Наказне провадження

14.1 Історична характеристика наказного провадження. Порядок звернення до суду. Вимоги, які є підставою для звернення за видачею наказу. Процесуальний порядок розгляду вимог про видачу наказу.

14.2 Правова природа судового наказу і його форма. Оскарження судового наказу і його виконання. Відмінність наказного провадження від нотаріального провадження про видачу нотаріальних написів.

Тема 15. Позовне провадження

15.1 Поняття і суть позовного провадження.

15.2 Поняття позову, його елементи, види позовів. Право на позов і право на подання позову. Умови реалізації права на подання позову. Умови реалізації права на подання позову.

15.3 Об'єднання та роз'єднання позовів. Вимоги до об'єднання позовів. Порядок об'єднання та роз'єднання позовів.

15.4 Захист інтересів відповідача. Заперечення проти позову. Зустрічний позов. Порядок подання зустрічного позову.

15.5 Відмова від позову і визнання позову. Мирова угода сторін.

15.6 Забезпечення позову. Суб'єкти права вимагання забезпечення позову. Зміст заяви про забезпечення позову. Види забезпечення позову. Розгляд заяви про забезпечення позову.

Тема 16. Відкриття провадження у справі

16.1 Процесуальний порядок подання позову. Наслідки його недотримання. Позовна заява як процесуальна форма виразу позову, її зміст і форма. Об'єднання в позовній заяві кількох вимог, пов'язаних між собою. Порядок виправлення недоліків позовної заяви. Прийняття позовної заяви. Підстави для відмови в її прийнятті. Правові наслідки порушення цивільних справ у суді.

16.2 Захист інтересів відповідача. Заперечення проти позову: матеріально-правові і процесуальні. Зустрічний позов, порядок його подання.

16.3 Забезпечення позову. Підстави, порядок, зміна і скасування

забезпечення позову. Відповідальність за порушення заходів із забезпечення позову. Право відповідача на стягнення з позивача збитків, завданих йому забезпеченням позову.

Тема 17. Проведення у справі до судового розгляду

- 17.1** Підготовка справи до судового розгляду як стадія цивільного процесу, її мета, значення і зміст. Процесуальні дії судді з підготовки справи. Процесуальна діяльність осіб, які беруть участь у справі.
- 17.2** Призначення справи до судового розгляду. Виклики до суду й інші повідомлення суду. Зміст повістки про виклик до суду і порядок її вручення.

Тема 18. Судовий розгляд

- 18.1** Поняття і значення стадії судового розгляду цивільних справ. Складові судового засідання та їх зміст: підготовка, розгляд справи по суті, судові дебати, винесення і оголошення судового рішення.
- 18.2** Ускладнення цивільного судочинства в стадії судового розгляду: відкладення розгляду справи, зупинення провадження у справі, закрити провадження у справі, залишення заяви без розгляду.
- 18.3** Фіксування цивільного процесу технічними засобами. Журнал судового засідання. Зауваження щодо технічного запису судового засідання, журналу судового засідання та їх розгляд. Порядок складання та оформлення протоколів окремої процесуальної дії.

Тема 19. Судові рішення

- 19.1** Поняття і види судових постанов. Суть і значення судового рішення.
- 19.2** Вимоги до судового рішення. Зміст судового рішення.
- 19.3** Визначення порядку і строку виконання рішення, відстрочка і розстрочка, допуск негайного виконання рішення.
- 19.4** Усунення недоліків судового рішення судом, який його постановив: виправлення опісок і явних арифметичних помилок, прийняття додаткового рішення, роз'яснення рішення.
- 19.5** Набрання чинності рішенням суду (законної сили). Поняття, значення і правові наслідки законної сили судового рішення.
- 19.6** Ухвали суду першої інстанції: поняття, зміст, види. Набрання чинності (законної сили) судових ухвал. Окремі ухвали, їх зміст і значення.

Тема 20. Заочний розгляд справи

- 20.1** Умови проведення заочного розгляду справи. Відмінності заочного та змагального судочинства. Зміст заочного рішення та його властивості. Оскарження заочного рішення. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Скасування заочного рішення та

поновлення змагального процесу.

Тема 21. Окреме провадження

- 21.1** Суть і значення окремого провадження. Особи, які беруть участь у справах окремого провадження. Процесуальні засоби порушення цивільного процесу у справах окремого провадження.
- 21.2** Особливості розгляду справ окремого провадження: обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи; надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності; визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою; усиновлення; встановлення фактів, що мають юридичне значення; відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі; передача безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність; визнання спадщини відумерлою; надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку; обов'язкова госпіталізація до протитуберкульозного закладу; розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю щодо юридичних та фізичних осіб.
- 21.3** Розгляд в окремому провадженні справ про розірвання шлюбу за заявою подружжя, яке має дітей; про поновлення шлюбу після його розірвання та ін.

Тема 22. Апеляційне провадження

- 22.1** Суть і значення стадії апеляційного оскарження і перегляду рішень і ухвал суду першої інстанції, що не набрали законної сили.
- 22.2** Право апеляційного оскарження і внесення подання прокурора на рішення і ухвали суду, порядок і строки його реалізації. Загальна характеристика змісту апеляційної скарги (подання).
- 22.3** Процесуальний порядок і строки розгляду справ в апеляційній інстанції.
- 22.4** Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування, зміни і винесення нового рішення.
- 22.5** Ухвали і рішення суду апеляційної інстанції. Оскарження (внесення подання) ухвал суду першої інстанції.

Тема 23. Касаційне провадження

- 23.1** Суть і значення касаційного оскарження і перегляду рішень і ухвал суду апеляційної і касаційної інстанцій.
- 23.2** Право касаційного оскарження рішень і ухвал суду та процесуальний порядок його реалізації.
- 23.3** Передача справ на касаційний розгляд складу судової палати, підготовка до розгляду і процесуальний порядок розгляду справи судом касаційної інстанції.
- 23.4** Повноваження суду касаційної інстанції, його рішення та ухвали.

Тема 24. Перегляд судових рішень Верховним судом України

- 24.1** Загальна характеристика перегляду судових рішень Верховним судом України. Підстави перегляду судових рішень Верховним судом України.
- 24.2** Заява про перегляд судових рішень Верховним судом України. Зміст заяви та її реквізити. Документи, які надаються до заяви. Порядок усунення недоліків заяви, повернення заяви заявникові. Допуск справи до провадження.
- 24.3** Процесуальні особливості судових рішень Верховним судом України. Строки підготовки справи до розгляду, дії судді при підготовці справи до розгляду. Розгляд справи по суті. Рішення по справі.

Тема 25. Провадження у зв'язку із ново виявленими обставинами

- 25.1** Суть і значення перегляду у зв'язку з нововиявленими і винятковими обставинами рішень і ухвал, що набрали законної сили.
- 25.2** Підстави для перегляду у зв'язку з нововиявленими і винятковими обставинами рішень і ухвал суду, Суб'єкти права і об'єкти перегляду, строки порушення процесу. Зміст і форма заяви. Суди, які переглядають справу. Процесуальний порядок розгляду заяв.
- 25.3** Зміст ухвали суду про розгляд заяви про перегляд справи у зв'язку з нововиявленими і винятковими обставинами.

Тема 26. Участь суду у виконанні судових рішень

- 26.1** Рішення, які звертаються до примусового виконання. Виконавчий лист, його зміст, видача виконавчого листа, строк пред'явлення до примусового виконання. Дублікат виконавчого листа.
- 26.2** Повноваження суду, пов'язані з провадженням по примусовому виконанню рішення: відстрочка або розстрочка виконання; зміна способу і порядку виконання; оголошення розшуку боржника і дитини; роз'яснення рішення; розгляд скарг на дії, бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб Державної виконавчої служби; поворот виконання; розгляд інших питань, встановлених законом.

Тема 27. Провадження у справах за участі іноземних осіб

- 27.1** Правове регулювання цивільного судочинства з іноземним елементом. Правове становище іноземців у цивільному процесі, право на звернення до суду за захистом і на судовий захист; внесення застави

і судові витрати, цивільна процесуальна правоздатність і дієздатність іноземців; представництво іноземців консулами. Підсудність справ з іноземним елементом. Виконання доручень іноземних судів. Визнання і виконання рішень іноземних судів.

Тема 28. Третейське судочинство

28.1 Поняття третейського судочинства. Суть третейського судочинства. Види третейських судів.

28.2 Загальні умови третейського розгляду справи. Підвідомчість справ третейським судом. Третейська угода. Склад третейського суду.

Порядок третейського розгляду і вирішення справи. Вимоги до позовних заяв. Компетенція третейського суду. Засоби доказування. Процесуальні документи третейського суду. Вимоги до рішення

1.8. Індивідуальне завдання

Модульний контроль індивідуального завдання здійснюється через захист студентом реферату за обраною з переліку рекомендованих тем з актуальних проблем цивільного права.

Реферат виконується відповідно до методичних рекомендацій.

МЕТОДИКА НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Реферат (від лат. *refere* – доповідати, повідомлювати) – це доповідь на визначену тему, що містить огляд відповідної літератури чи інших джерел, базується на змісті книги, статті, а також включає висновок на основі досліджених матеріалів.

Написання реферату в навчальному закладі практикується з метою набуття студентом необхідної професійної підготовки, розвитку навичок самостійного наукового пошуку і вивчення літератури за обраною темою, аналізу різноманітних джерел та поглядів, узагальнення матеріалу, формулювання висновків тощо.

Підготовка реферату сприяє формуванню правової культури майбутнього спеціаліста, самостійному аналізу державно-правових явищ, умінню науково обґрунтовано вести полеміку з питань держави і права.

Процес написання реферату включає:

1) вибір теми; 2) підбір наукової літератури, інших джерел та їх вивчення; 3) складання плану; 4) написання тексту роботи та її оформлення.

План роботи має бути складений таким чином, щоб він розкривав назву та зміст роботи.

Реферат складається зі вступу, в якому коротко обґрунтовується актуальність, мета дослідження; основної частини, в якій розкривається суть проблеми і способи її вирішення; та висновків, в яких формулюються отримані теоретичні результати та пропозиції. Сформульовані висновки повинні вирізнятися ясністю, мають бути чіткими, логічно завершеними, не-суперечливими, і пов'язаними з іншими положеннями та поняттями теорії держави та права.

В рефераті на основі детального аналізу й узагальнення наукового матеріалу порівнюються різні погляди авторів і визначається власна позиція курсанта з викладенням відповідних матеріалів. Викладення матеріалу повинно бути коротким, точним, послідовним. Для найбільш повного розкриття проблеми та водночас стислої форми передачі матеріалу до реферату рекомендується включати схеми, таблиці.

У кінці реферату подається список використаної літератури. Він повинен містити бібліографічні дані в алфавітному порядку з обов'язковим зазначенням прізвища та ініціалів авторів, точної і повної назви роботи, місця і року видання. Якщо використовується стаття, яка опублікована в періодичному виданні, то потрібно вказати прізвище, ініціали автора та назву статті, назву та рік видання журналу чи газети, число та сторінки. В списку

літератури повинні бути зазначені лише фактично використані студентом джерела.

Реферат повинен бути написаний грамотно, охайно, у машинописному (комп'ютерному) варіанті або чітким почерком.

На титульному аркуші реферату вказується назва навчального закладу, назва кафедри, дисципліна, з якої виконується реферат, тема реферату, прізвище та ініціали автора роботи, зазначається факультет, курс, номер навчальної групи, місце та рік написання.

На другій сторінці подається план реферату. Кожна сторінка повинна бути пронумерована. Першою сторінкою вважається титульний аркуш, на якому цифра „1” не ставиться, другою вважається сторінка, що містить „План”, і далі згідно з порядком. Порядковий номер сторінки проставляється посередині верхнього поля.

Обсяг реферату складає 10 - 12 сторінок машинописного тексту або 12 - 15 сторінок рукописного. Текст друкується в форматі А 4, шрифт – Times New Roman або Arial, кегль – 14, інтервал – 1,5.

На сторінках залишаються поля (ліве – 30 мм, верхнє, нижнє – 20 мм; праве – 10 мм). Абзацний відступ дорівнює 5 знакам.

Реферат повинен бути зібраний у папку або іншим чином надійно скріплений.

Загальні вимоги, що забезпечують максимальну оцінку виконання індивідуального завдання:

- ♦ актуальність теми і правильність побудови змісту роботи (аналіз історії та сучасного стану законодавства по темі, визначення проблемних питань та шляхів їх вирішення);
- ♦ повнота розкриття структурних елементів змісту (вступ, загальна частина, постановка проблеми, пропозиції щодо її рішення, висновки);
- ♦ грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу;
- ♦ оформлення відповідно до методичних рекомендацій та чинних стандартів;
- ♦ наявність посилань на джерела інформації (нормативна база, монографії, наукові статті, науково-практичні коментарі, матеріали судової практики, законопроекти, міжнародне та зарубіжне законодавство);
- ♦ самостійність виконання (діагностується під час захисту).

У тих випадках, коли індивідуальне завдання повертається студенту для виправлення помилок, нова робота повинна представлятись для перевірки разом з поверненою.

Номера тем індивідуального завдання видаються студенту викладачем дисципліни.

Тема 1. Поняття, завдання і джерела цивільного процесуального права України

Дати поняття форм захисту прав і законних інтересів громадян та організацій. Розкрити сутність правосуддя в цивільних справах. Розкрити поняття цивільного процесу (цивільного судочинства).

Визначити предмет цивільного процесуального права. Метод правового регулювання цивільних процесуальних правовідносин. Розкрити джерела цивільного процесуального права. Межі дії цивільного процесуального закону. Наука цивільного процесуального права.

Тема 2. Принципи цивільного процесуального права

Дати поняття та значення принципів цивільного процесуального права. Розкрити систему принципів цивільного процесуального права. Охарактеризуйте загально - правові принципи. Галузеві принципи.

Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини

Дати поняття цивільних процесуальних правовідносин. Назвіть передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Які підстави виникнення, зміни і припинення цивільних процесуальних правовідносин. Структура цивільних процесуальних правовідносин. Зміст цивільних процесуальних правовідносин.

Тема 4. Сторони в цивільному процесі

Дати поняття сторін у цивільному процесі. Визначте процесуальні права та обов'язки сторін. Процесуальна співучасть. Неналежна сторона і порядок її заміни. Процесуальне правонаступництво. Участь сторін у цивільному процесі іноземних держав.

Тема 5. Треті особи у цивільному процесі

Розкрийте поняття третіх осіб. Види третіх осіб. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору. Участь третіх осіб в цивільному процесі іноземних держав.

Тема 6. Участь у цивільному процесі органів та осіб, яким за законом надано право захищати права, свободи й інтереси інших осіб.

Яка мета, завдання участі прокурора в цивільному процесі. Які підстави, процесуальні форми і види участі прокурора в цивільному процесі. Участь прокурора в цивільному процесі у справі в суді першої інстанції. Участь прокурора в апеляційному, касаційному провадженні та в порядку перегляду рішень, ухвал, що набрали законної сили у зв'язку з ново виявленими обставинами. Цивільна процесуальна правосуб'єктність прокурора.

Процесуальні форми участі профспілок, інших громадських об'єднань у цивільному процесі. Процесуальні права осіб, яким законом надано право захищати права і свободи інших осіб.

Тема 7. Представництво в цивільному процесі

Визначте поняття та значення процесуального представництва. Види процесуального представництва. Повноваження процесуального представника. Процесуально-правове становище представника в провадженні цивільних справ у суді першої інстанції. Процесуально-правове становище представника в провадженні по перевірці законності і обґрунтованості судових рішень та їх виконанні.

Тема 8. Цивільно-процесуальні строки

Поняття, значення і види процесуальних строків. Обчислення, зупинення, продовження, поновлення і переривання процесуальних строків.

Тема 9. Підвідомчість цивільних справ

Поняття і види підвідомчості. Загальні правила визначення підвідомчості цивільних справ судові. Підвідомчість справ, які виникають з адміністративно-правових відносин. Підвідомчість справ окремого провадження.

Тема 10. Підсудність цивільних справ

Поняття та види підсудності. Родова підсудність. Територіальна підсудність. Наслідки порушення правил про підсудність. Порядок передачі справи до іншого суду.

Тема 11. Судові витрати

Поняття та види витрат по провадженню цивільної справи та їх значення. Судовий збір. Витрати, пов'язані з розглядом справи в суді. Розподіл та відшкодування понесених витрат у справі.

Тема 12. Заходи процесуального примусу

Поняття, види і структура норм цивільного процесуального права. Поняття, види і функції санкцій цивільного процесуального права. Цивільні процесуальні штрафи. Відшкодування майнових збитків.

Попередження і видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід, як захід процесуального примусу.

Тема 13. Докази і доказування у цивільному процесі

Поняття і мета судового доказування. Поняття судових доказів. Предмет доказування. Факти, які не потребують доказування. Належність доказів. Допустимість засобів доказування. Оцінка судових доказів.

Види судових доказів. Пояснення сторін і третіх осіб. Показання свідків. Письмові докази. Речові докази. Висновок експерта. Забезпечення доказів.

Тема 14. Наказне провадження

Історична характеристика наказного провадження. Порядок звернення до суду.

Процесуальний порядок розгляду вимог про видачу наказу. Правова природа судового наказу і його форма.

Оскарження судового наказу і його виконання.

Тема 15. Позов. Відкриття провадження у справі

Поняття позову та його елементи. Види позовів. Право на пред'явлення позову. Захист інтересів відповідача. Зміна позову. Відмова від позову і визнання позову. Мирова угода сторін. Забезпечення позову.

Право на звернення до суду за судовим захистом. Передумови права на звернення до суду та порядок його здійснення. Позовна заява та її реквізити. Порядок виправлення недоліків позовної заяви. Підстави відмови в прийнятті заяви. Правові наслідки порушення цивільної справи.

Мета і значення підготовки справи до судового розгляду. Зміст і порядок провадження підготовки цивільних справ до судового розгляду. Призначення справи до судового розгляду. Повідомлення і виклики суду. Зустрічний позов. Забезпечення позову.

Тема 16. Судовий розгляд цивільних справ

Поняття та значення стадії судового розгляду цивільних справ. Процесуальний порядок судового розгляду цивільних справ. Відкладення розгляду справи. Зупинення провадження по справі. Закінчення справи без винесення судового рішення. Фіксування цивільного процесу технічними засобами. Журнал судового засідання. Протокол судового засідання.

Зауваження щодо технічного запису судового засідання, журналу судового засідання та їх розгляд.

Тема 17. Рішення та ухвали суду першої інстанції

Поняття і види постанов суду. Суть судового рішення. Вимоги, яким повинно відповідати судове рішення. Усунення недоліків рішення судом, який його постановив. Негайне виконання, визначення порядку виконання, надання відстрочки і розстрочки виконання. Законна сила судового рішення. Ухвали суду першої інстанції.

Тема 18. Заочне провадження

Умови проведення заочного розгляду справи. Відмінності заочного і загального судочинства. Зміст заочного рішення та його властивості. Оскарження заочного рішення. Порядок розгляду заяви про перегляд заочного рішення. Скасування заочного рішення та поновлення загального процесу.

Тема 19. Окреме провадження

Суть і значення окремого провадження. Особи, які беруть участь у справах окремого провадження. Процесуальний порядок розгляду справ окремого провадження.

Визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним. Визнання громадянина безвісно відсутнім або оголошення його померлим. Усиновлення дітей, які проживають на території України. Встановлення фактів, що мають юридичне значення. Відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника.

Передача безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність, визнання спадщини відумерлої. Надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку. Обов'язкова госпіталізація до протитуберкульозного закладу. Розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб

Тема 20. Оскарження та перевірка судових рішень та ухвал, що не набрали законної сили

Загальна характеристика апеляційного оскарження та перевірки судових рішень і ухвал. Право апеляційного оскарження та порядок його здійснення. Підготовка справи до розгляду у суді апеляційної інстанції. Розгляд цивільної справи судом апеляційної інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування рішення суду в апеляційному порядку. Оскарження ухвал суду першої інстанції.

Тема 21. Касаційне провадження

Сутність і значення касаційного провадження. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження, касаційного подання судових рішень. Порядок подачі касаційної скарги, касаційного подання. Порядок вирішення питання про передачі справи на розгляд складу судової палати. Межі розгляду справи судом касаційної інстанції. Підстави для скасування чи зміни судового рішення. Ухвала суду касаційної інстанції

Тема 22. Перегляд рішень, ухвал, що набрали законної сили, у зв'язку з ново виявленими обставинами

Підстави перегляду. Суди, що переглядають рішення, ухвали. Розгляд заяви. Оскарження ухвали суду.

Тема 23. Виконання судових рішень

Сутність виконавчого провадження. Учасники виконавчого провадження. Підстави виконання та виконавчі документи. Строки пред'явлення рішення до виконання.

Загальні правила виконання. Заходи примусового виконання. Звернення стягнення на майно боржника. Звернення стягнення на будинки. Звернення стягнення на майно і грошові суми боржника, що знаходяться в інших осіб або належать боржникові від інших осіб. Звернення стягнення на заробітну плату (заробіток), пенсію або стипендію боржника. Виконання

рішень відносно державних підприємств, установ, організацій, колгоспів, інших кооперативних і громадських організацій.

Розподіл стягнутих сум між стягувачами. Виконання рішень про передачу певних предметів і здійснення певних дій. Поворот виконання рішень суду.

Тема 24. Цивільне судочинство України з іноземним елементом

Правове регулювання цивільного судочинства з іноземним елементом. Правове становище іноземців у цивільному процесі. Представництво іноземців консулами. Підсудність справ з іноземними елементами. Виконання доручень іноземних судів. Визнання і виконання рішень іноземних суд

Тема 25. Третейське судочинство

Дати поняття третейському судочинству. Види третейських судів. Загальні умови розгляду справи третейськими судами. Вибір третейського суду. Компетенція третейського суду. Регламент третейського суду. Підвідомчість спорів третейському суду. Які справи не підвідомчі третейському суду. Що означає третейська угода. Вимоги до судів третейського суду. Який порядок розгляду і вирішення справи. Чи можна оскаржити рішення третейського суду і в якому порядку, виконання рішень третейського суду.

1.9. Форма підсумкового контролю

Нормативна форма підсумкового контролю – залік (I семестр) та екзамен (II семестр).

Модульний контроль здійснюється через оцінювання рівня сформованості компетенції, що визначені у даному стандарті.

Підсумковий контроль проводиться за допомогою контрольних питань, наведених у навчальному посібнику або в методичних рекомендаціях для самостійного вивчення дисципліни або за допомогою спеціальної комп'ютерної програми, яка знаходиться в комп'ютерній мережі університету.

Нижче наведені приклади тестового контролю.

1. Цивільний процес – це...
2. Яка із вказаних частин цивільного судочинства являється його стадією?...
3. Скільки видів проваджень у суді першої інстанції?...
4. Який вид цивільного судочинства являється головним?

5. Назвіть характерну рису цивільно-процесуальної форми у нижчелідуючим....
6. Яке завдання повинно вирішуватися при розгляді кожної справи у повному обсязі?..
7. Цивільно-процесуальне право – це...
8. Предмет цивільно-процесуального права...
9. Головна форма захисту порушених чи оспорюваних цивільних прав?..
10. Органи судової влади...
11. Органи правосуддя вирішуючи конкретні цивільні справи...
12. Принципи цивільно-процесуального права - це...
13. Вкажіть одну із здійснених класифікацій принципів...
14. Принципи регулюючі процесуальну діяльність....
15. Який із принципів відноситься до конституційного?
16. Загально-правові принципи у цивільному процесі – це..
17. Який із принципів відноситься до міжгалузевих принципів..
18. Зміст цивільно-процесуальних правовідносин..
19. Об'єкт цивільно-процесуальних правовідносин – це..
20. Суб'єкти цивільно-процесуальних правовідносин – це..
21. Підстави виникнення цивільно-процесуальних правовідносин – це..
22. Сторони у цивільному процесі – це..
23. Процесуальна співучасть – це..
24. Співвідповідач – це..
25. Особи, які беруть участь у справі – це..
26. Процесуальне правонаступництво – це..
27. Треті особи – це..
28. Хто має право за законом захищати права інших осіб?..
29. Представництво у цивільному процесі – це..
30. Підстави виникнення представництва у цивільному процесі?..
31. До кого відносяться особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу?..
32. Цивільна юрисдикція – це.
33. Експерт – це..
34. Загальна підсудність визначає компетенцією суду у розглядах справи, залежно від..
35. Скільки складових має судове доказування?..
36. Доказування – це..
37. Мета судового доказування – це..
38. Скільки етапів у доказування?..
39. Преюдиціальні органи - це...
40. Речовими доказами є докази..
41. Прямі докази – це..
42. Непрямі докази – це...
43. Правила допустимості доказів визначають...
44. Об'єкти оцінки у процесі доказування – це...
45. Свідок – це..
46. В якому складі розглядаються справа в апеляційній інстанції?...
47. Касаційна інстанція – це...

48. До прав осіб, які беруть участь у справі, відносяться...
49. Назвіть один з обов'язків осіб, які беруть участь у справі?..

1.10. Вимоги до інформаційно-методичного забезпечення дисципліни

Зміст інформаційного забезпечення має відповідати програмі інтегрованої дисципліни в повному обсязі.

Методичне забезпечення повинно відповідати стандарту вищої освіти Національного гірничого університету «СВО НГУ НМЗ-05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2005. – 138 с.».

Матеріали методичного забезпечення мають містити засоби діагностики у вигляді типових ситуаційних вправ з прикладами рішень.

Викладач повинен забезпечити вільний доступ студента до матеріалів інформаційно-методичного забезпечення дисципліни.

1.11. Вимоги до засобів діагностики

Засоби діагностики рівня сформованості компетенції лекційних модулів мають бути подані у вигляді теоретичних питань та/або закритих тестів чи ситуаційних вправ.

Оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється через коефіцієнт засвоєння:

$$K_3 = N/P,$$

де N - правильно виконані істотні операції рішення (відповіді),

P – загальна кількість визначених істотних операцій.

Критерії визначення оцінок:

“відмінно” -	$K_3 > 0,9;$
“добре” -	$K_3 = 0,8...0,9;$
“задовільно” -	$K_3 = 0,7...0,8;$
“незадовільно” -	$K_3 < 0,7.$

При остаточній оцінці результатів виконання завдання необхідно враховувати здатність студента:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила, методи, принципи, аналогії, закони у конкретних ситуаціях;
- коментувати положення нормативно-правових актів, інтерпретувати дії та події;
- аналізувати і оцінювати факти, діяння та прогнозувати очікувані наслідки і результати від прийнятих рішень;
- викладати матеріал на папері логічно, послідовно, з дотриманням вимог чинного законодавства і стандартів.

1.12. Рекомендована література

1.Цивільний процес України : Конспект лекцій. Упорядник к.ю.н. Н.С. Трофименко/ За ред. к.ю.н. Р.С.Кірін – Дніпропетровськ: ДГНУ, 2011. – 120с.

1.13. Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення

Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення несе завідувач кафедри.

**Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійного вивчення нормативної дисципліни
«ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ»

Дніпропетровськ

2011

2.1. ВСТУП

Самостійну роботу варто починати з вивчення тексту лекції, після чого потрібно опрацювати та законспектувати в зошиті для самопідготовки відповідний матеріал підручника та інших джерел. Читати треба уважно, всебічно та критично аналізувати прочитане. Зустрівши нове, незрозуміле слово, вираз, обов'язково необхідно з'ясувати його смисл. Не зробивши цього, студент ризикує сприйняти неправильно значення слова, виразу або й всього тексту. Тут варто скористатися словниками або іншими науковими чи офіційними джерелами, які містять визначення або дають тлумачення державно-правових явищ, що вивчаються курсантами.

Перелік рекомендованої літератури не є вичерпним. Студенти мусять використовувати інші джерела і особливо періодичні видання.

Опанування положень курсу передбачає не тільки міцне засвоєння визначень тих чи інших категорій, характерних рис та ознак, але й розуміння різних точок зору щодо державно-правових явищ і, головне, усвідомлення набутих знань з теорії держави та права.

2.2. ПУТІВНИК ДЖЕРЕЛАМИ ІНФОРМАЦІЇ

НОМЕР МОДУЛЯ ЗА ПРОГРАМОЮ	НАЗВА ЗМІСТОВНОГО МОДУЛЯ	Посилання на рекомендоване джерело інформації або бібліографічний опис додаткового джерела
1-2	Теоретичні основи цивільно- процесуального права.	Осн. [1], с.6...10 Дод. [17], с.144-147, Дод. [48], с.5...28, Дод. [49], с.5...12, Дод. [28], с.287-289, Дод. [29], с.110-119
1-2	Принципи цивільно- процесуального права	Осн. [1], с.10...17 Дод. [30], с.16...25, Дод.[34], с.81...92, Дод.[49], с. 25...30
1-2	Цивільно-процесуальні правовідносини.	Осн. [1], с.10..12 Дод. [7], с.164-168 Дод.[8], с.128-135 Дод.[16], с.64...123 Дод.[34], с.7-14 Дод.[35], с.61...104, с.112...135 Дод.[48], с.92...111
1-2	Особи, які беруть участь у справі. Сторони у цивільному процесі.	Осн. [1], с.10...12 Дод. [9], с.135-142, Дод. [15] с.7-9, Дод.[16] с.123-167 Дод.[34] с.107-113 Дод.[49]с. 111-159
1-2	Треті особи у цивільному процесі.	Осн. [1], с.12...13

		<p>Дод. [3] с.93-98</p> <p>Дод. [10] с.98-103</p> <p>Дод. [14] с.117-121</p> <p>Дод.[16] с.265-299</p> <p>Дод.[35] с.311-339</p> <p>Дод.[49] с.166-199</p>
1-2	Участь у цивільному процесі органів і осіб, яким законно надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб.	<p>Осн. [1], с.18...23</p> <p>Дод.[4]с.5-44</p> <p>Дод.[6] с.123-126</p> <p>Дод.[20] с.29...74</p> <p>Дод. [27], с.51-55</p> <p>Дод.[36]с.107-110</p> <p>Дод.[35]с.28-61</p>
1-2	Представництво у цивільному процесі.	<p>Осн. [1], с.23...24</p> <p>Дод.[16], с.368-387</p> <p>Дод. [31] с.99-101,</p> <p>Дод. [34], с.52-58</p> <p>Дод.[35], с.423-444</p>
1-2	Інші учасники у цивільному процесі.	<p>Осн. [1], с.29...39</p> <p>Дод. [11], с.27-34</p> <p>Дод.[12], с.32-36</p> <p>Дод.[13], с.11-114</p> <p>Дод.[42], с.95-106</p> <p>Дод.[49]. С.215-244</p>
3-4	Цивільна юрисдикція. Підсудність цивільних справ.	<p>Осн. [1], с.24...29</p> <p>Дод. [16], с.345-368,</p> <p>Дод.[34], с.41-52,</p> <p>Дод.[35], с.403-423,</p>

		Дод.[49], с.244-254 Дод. [50], с.5-15
3-4	Докази. Судове доказування.	Осн. [1], с.43...52 Дод. [5], с.149-154, Дод. [16], с.487-588 Дод.[22], с.3-5 Дод.[34], с.73-98 Дод. [35], с.529-650 Дод.[49], с.301-349
3-4	Процесуальні строки.	Осн. [1], с.52...55 Дод. [16], с.531-546 Дод.[34], с.85-96 Дод.[35], с.588-611 Дод.[49], с.337-349
3-4	Судові виклики та повідомлення. Судові витрати.	Осн. [1], с.60...62 Дод. [16], с.616-663 Дод.[18], с.104-107 Дод.[35], с.663-703, Дод. [49], с.357-371
3-4	Заходи процесуального примусу.	Осн. [1], с.55...60 Дод. [4], с.22-32 Дод.[20], с.28-35 Дод.[35], с.650-663 Дод.[49], с.268-291
5-6	Наказне провадження.	Осн. [1], с.62...66 Дод. [23], с.357-362 Дод.[33] с.5-10 Дод.[41]

		Дод.[49], с.401-412
5-6	Позовне провадження.	Осн. [1], с.67...71 Дод. [16], с.691-826 Дод.[35], с.720-823 Дод.[49], с.412-469
5-6	Відкриття провадження у справі.	Осн. [1], с.71...88 Дод. [19], с.25-27 Дод.[24], с.84-86 Дод.[43] Дод.[34], с.167-188 Дод.[49], с.371-401
5-6	Провадження у справі до судового розгляду.	Осн. [1], с. 88-91 Дод. [49] с. 177-187 Дод. [11] с 20-46 Дод. [20] с. 45-60
5-6	Судовий розгляд.	Осн. [1], 91-95 Дод. [17] с. 55-60 Дод. [26] с. 70-74
5-6	Судові рішення.	Осн. [1], 95-98 Дод. [33], с.691-826 Дод.[15], с.720-823 Дод.[44], с.412-469
5-6	Заочний розгляд справи.	Осн. [1], 98-100 Дод. [22], с.27-50 Дод.[37], с.100-120 Дод.[40], с.54-67
5-6	Окреме провадження.	Осн. [1] 100-103

		Дод. [55], с.341-360 Дод.[100], с.432-564 Дод.[61], с.12-45
7-8	Апеляційне провадження.	Осн. [1] 103-105 Дод. [112], с.643-654 Дод.[70], с.52-65 Дод.[81], с.23-54
7-8	Касаційне провадження.	Осн. [1] 105-106 Дод. [54], с.63-67 Дод.[85], с.34-56 Дод.[60], с.78-99
7-8	Перегляд судових рішень Верховним судом України.	Осн. [1] 106-109 Дод. [34], с. 77-84 Дод.[67], с.90-110 Дод.[99], с.25-36
7-8	Провадження у зв'язку із ново виявленими обставинами.	Осн. [1] 109-112 Дод. [74], с.65-74 Дод.[98], с.42-54 Дод.[65], с.85-105
7-8	Участь суду у виконанні судових рішень.	Осн. [1] 112-115 Дод. [106], с.54-57 Дод.[35], с.35- 43 Дод.[75], с.67-78
7-8	Провадження у справах за участі іноземних осіб.	Осн. [1] 115-118 Дод. [87], с.43-50 Дод.[54], с.33-55 Дод.[67], с.105-125
7-8	Третейське судочинство.	Осн. [1] 118-120

		Дод. [63], с.345-360 Дод.[29], с.56-78 Дод.[50], с.74-90
--	--	--

2.3. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»

1. Дайте визначення предмету цивільного процесуального права України.
2. Поняття цивільного процесу, цивільно-процесуальної форми та проваджень.
3. Які види цивільних проваджень.
4. Поняття та стадії цивільного процесу.
5. Охарактеризуйте систему цивільного процесуального права.
6. Які особливості методу цивільного процесуального права.
7. Назвіть джерела цивільного процесуального права.
8. Що таке аналогія закону.
9. Що таке аналогія права.
10. Дія цивільних процесуальних норм у часі.
11. Дія цивільних процесуальних норм у просторі.
12. Дія цивільних процесуальних норм за колом осіб.
13. Цивільне процесуальне право як наука і навчальна дисципліна.
14. Як співвідноситься цивільне процесуальне право з іншими галузями права.
15. Дайте визначення поняттю принципам цивільного процесуального права.
16. Класифікація системи принципів цивільного процесуального права.
17. Назвіть загально правові принципи у цивільному процесі.
18. Які ви знаєте міжгалузеві принципи, які властиві правосуддю в цілому.
19. Дайте поняття цивільних процесуальних правовідносин.
20. Які передумови і підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин.
21. Норми цивільного процесуального права.
22. Що означає цивільна процесуальна правоздатність
23. Дайте визначення цивільної процесуальної дієздатності.
24. Яким чином поділяються юридичні факти.
25. Назвіть зміст, об'єкт та суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин.
26. Назвіть осіб, які беруть участь у справі.
27. Поняття сторін у цивільному процесі.
28. Процесуальні права та обов'язки сторін у процесі.
29. Що це таке процесуальна співучасть.
30. Як замінити неналежного відповідача.
31. Охарактеризуйте процесуальне правонаступництво.
32. Характеристика третіх осіб у цивільному процесі.
33. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмету спору.
34. Треті особи, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмету спору.
35. Назвіть органи та особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб у цивільному процесі.
36. Специфіка участі прокурора у цивільному процесі.
37. Яким чином беруть участь у цивільному процесі органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інші фізичні та юридичні особи.
38. Визначте поняття представництва у цивільному процесі.
39. Назвіть характерні ознаки процесуального представництва.

40. Представництво від імені юридичних осіб.
41. Представництво від імені держави.
42. Процесуальне становище представники у цивільному процесі.
43. Які повноваження представника у суді.
44. Які ви знаєте види представництва у цивільному процесі.
45. Особливості законного представництва.
46. Назвіть документи, що посвідчують повноваження представників.
47. Що значить інші учасники цивільного процесу.
48. Охарактеризуйте статус свідків у цивільному процесі.
49. Хто не може бути допитано в якості свідків.
50. Які права та обов'язки у спеціалістів.
51. Правовий статус перекладача в процесі.
52. Які особи здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу.
53. Поняття юрисдикції та її види.
54. Визначте поняття підсудності та назвіть її види.
55. Дайте характеристику загальної підсудності.
56. Що означає судове доказування.
57. Визначте поняття, предмет та етапи судового доказування.
58. На кого покладається обов'язок судового доказування.
59. Хто зобов'язання подавати докази.
60. Які принципи судового доказування.
61. Поняття збирання доказів.
62. Яким чином досліджуються докази.
63. Які підстави звільнення від доказування.
64. Дайте визначення преюдиціальним фактам.
65. Поняття та види судових доказів.
66. Що означає належність та допустимість доказів.
67. Оцінка доказів, її суб'єкти.
68. Яким чином забезпечуються докази.
69. Назвіть види засобів доказування.
70. Які види письмових доказів.
71. Висновок експерта та експертиза.
72. Поняття, значення і види процесуальних строків.
73. Обчислення, поновлення і продовження процесуальних строків.
74. Судові виклики і повідомлення.
75. Який порядок вручення судових повісток.
76. Поняття та види судових витрат.
77. Поняття судового збору.
78. Відстрочка і розстрочка судових витрат, зменшення розміру та повернення судових витрат.
79. Який порядок застосування заходів процесуального примусу.
80. Види заходів процесуального примусу.
81. Попередження і видалення із залу судового засідання.
82. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід свідка.
83. Поняття, правова природа та особливості наказного провадження.
84. Які особи беруть участь у наказному провадженні.

85. Підстави наказного провадження.
86. Які стадії наказного провадження.
87. Судовий наказ.
88. Скасування судового наказу.
89. Надайте визначення позову.
90. Які елементи позову.
91. Назвіть види позовів.
92. Хто має право на позов.
93. Об'єднання та роз'єднання позовів.
94. Захист інтересів відповідача.
95. Поняття зустрічного позову.
96. Відмова від позову і визнання позову.
97. Назвіть види забезпечення позову.
98. Розгляд заяви про забезпечення позову.
99. Відкриття провадження у цивільній справі.
100. Правові наслідки відкриття провадження у цивільній справі.
101. Поняття, мета та завдання провадження у справі до судового розгляду.
102. Який процесуальний порядок провадження у справі до судового розгляду.
103. Поняття та суть судового розгляду.
104. Строки судового розгляду.
105. Який порядок розгляду справи.
106. Підготовча частина судового засідання.
107. Підстави для відводу суду.
108. Розгляд справи по суті.
109. Ухвалення та проголошення судового рішення.
110. Зупинення провадження по справі. Його відновлення.
111. Закриття провадження у справі та залишення заяви без розгляду.
112. Фіксування судового процесу.
113. Поняття та види судових рішень.
114. Які вимоги до рішення суду.
115. Негайне виконання рішення суду
116. В якому порядку забезпечується негайне виконання рішення суду.
117. Постанова додаткового рішення,
118. Роз'яснення рішення суду.
119. Що означає законна сила судового рішення.
120. Які ухвали суду першої інстанції.
121. Окремі ухвали суду.
122. Які особливості заочного розгляду справи.
123. Заява про перегляд заочного рішення.
124. Дайте характеристику окремому провадженню.
125. Види окремих проваджень.
126. Розгляд судом справ про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи.
127. Розгляд судом справ про визнання фізичної особи недієздатною.
128. Поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.
129. Розгляд судом справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності.

130. Як визнати фізичну особу безвісно відсутньою або оголошення її померлою.
131. Розгляд судом справ про усиновлення.
132. Розгляд судом справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення.
133. Як відновити права на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі.
134. Розгляд судом справ про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність.
135. Розгляд судом справ про визнання спадщини відумерлої.
136. Розгляд заяви про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку.
137. Розгляд судом справ про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу.
138. Яким чином приймається рішення про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.
139. Визначте суть та значення апеляційного провадження у цивільному судочинстві.
140. Які знаєте моделі апеляції.
141. Який порядок реалізації права апеляційного оскарження.
142. Прийняття апеляційної скарги до розгляду і підготовка розгляду справи апеляційним судом.
143. Як розглядається справа судом апеляційної інстанції.
144. Які повноваження суду апеляційної інстанції.
145. Ухвали та рішення апеляційного суду.
146. Суть та значення касаційного провадження.
147. Прийняття касаційної скарги до розгляду, підготовка до розгляду справи.
148. Розгляд касаційної скарги судом касаційної інстанції.
149. Які повноваження суду касаційної інстанції.
150. Які ухвали та рішення суду касаційної інстанції.
151. Який порядок перегляду судових рішень Верховним Судом України.
152. Перегляд судових рішень Верховним Судом України.
153. Подання заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України.
154. Які процесуальні особливості перегляду судових рішень Верховним Судом України.
155. Визначте поняття, суть та значення перегляду судових рішень у зв'язку з ново виявленими обставинами.
156. Підстави перегляду судових рішень у зв'язку з ново виявленими обставинами.
157. Який процесуальний порядок перегляду судових рішень у зв'язку з ново виявленими обставинами.
158. Участь суду у виконанні судових рішень.
159. Який порядок звернення судових рішень до виконання.
160. Які виконавчі документи.
161. Мирова угода в процесі виконання.
162. Зміна та встановлення способу і порядку виконання рішення суду.
163. Що означає поворот виконання рішення суду.
164. Судовий контроль за виконанням судових рішень.
165. Провадження у справах про видачу виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів.
166. Форма і зміст заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду.
167. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
168. Виконання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.
169. Яке цивільне процесуальне становище іноземних осіб.

170. Позови до іноземних держав та міжнародних організацій.
171. Що означає дипломатичний імунітет.
172. Підсудність судам України цивільних справ у спорах, в яких беруть участь іноземці.
173. Розкрийте поняття та суть третейського судочинства.
174. Які види третейських судів.
175. Які загальні умови третейського розгляду справи.
176. Порядок третейського розгляду і вирішення справи.

176.4.Рекомендована література

Основна:

1. Цивільний процес: Конспект лекцій. / Упорядник к.ю.н. Н.С. Трофименко / За ред. к.ю.н. Р.С.Кірін – Дніпропетровськ: ДГУ, 2011. – 120 с.

Додаткова:

1. Конституція України.
2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.04. з подальшими змінами...
3. Сімейний кодекс України від 10.01.02.
4. Цивільний кодекс України від 01.01.04.
5. Закон України "Про прокуратуру" від 5 листопада 1991 р.
6. Закон України "Про адвокатуру" від 19 грудня 1992 р.
7. Закон України "Про охорону праці" від 14 жовтня 1992 р.
8. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" від 21 травня 1997 р.
9. Закон України "Про виконавче провадження" від 21 квітня 1999 р.
10. Закон України "Про правовий статус іноземців" від 4 лютого 1994 р.
11. Закон України "Про біженців" від 24 грудня 1994 р.
12. ЗУ «Про судоустрій та статус суддів» від 7.07.2010 № 2453-VI.
13. ЗУ «Про судовий збір»
14. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах, укладена між державами членами СНД 22 січня 1993 р. // Україна в міжнародно-правових відносинах. Кн. 1. - К., 1996.
15. Про діяльність прокурорів по представництву інтересів громадян і держави в судах: Наказ Генерального Прокурора України від 28 жовтня 1998 р.
16. Про визначення розміру витрат, пов'язаних з розшуком відповідача у цивільних справах: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 лютого 1995 р. № 78.
17. Інструкція про порядок обчислення та справляння державного мита: Затв. наказом Головної державної податкової інспекції України від 22 квітня 1993 р. № 5.
18. Інструкція про порядок і розміри відшкодування витрат та виплат винагороди особам у зв'язку з їх викликом до органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури, суду або до органів, службових осіб, у провадженні яких пере бувають справи про адміністративне правопорушення, і виплати державним науково-дослідним установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 липня 1996 р. № 710.
19. Інструкція про проведення виконавчих дій: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5.
Постанови Пленуму Верховного Суду України:
20. "Про практику застосування судами процесуального законодавства при розгляді цивільних справ по першій інстанції" від 21 грудня 1990 р. Х° 9.
21. "Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя" від 1 листопада 1996 р. № 9.
22. "Про застосування законодавства, що забезпечує незалежність суддів" від 12 квітня 1996 р. № 4.
23. "Про практику застосування судами законодавства, що регулює право власності громадян на жилий будинок" від 4 жовтня 1991 р. № 7.
24. "Про практику розгляду судами трудових спорів" від листопада 1992 р. № 9.

25. "Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення" від 31 березня 1995 р. Х» 5.
26. "Про практику розгляду судами справ про встановлення неправильності запису в актах громадянського стану" від 7 липня 1995 р. № 12.
27. "Про судову практику у справах за позовами про захист права приватної власності" від 22 грудня 1995 р., зі змін, від 25 травня 1998 р.
28. "Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ" від 25 грудня 1996 р. № 13.
29. "Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів від 12 квітня 1996 р. № 5, зі змін, від 25 травня 1998 р.
30. "Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах" від 20 травня 1997 р. Х» 8, зі змін, від 25 травня 1998 р
31. "Про застосування судами законодавства, що регулює захист честі, гідності і ділової репутації громадян та організацій" від 28 вересня 1990 р. № 7.
32. "Про строки розгляду судами України кримінальних і цивільних справ" від 1 квітня 1994 р. № 3.
33. *Алексеева Л. Б., Жуйков В. М., Лукашук И. И.* Международные нормы о правах человека и применение их судами. - М., 1996.
34. *Антонюк О.І.* Застосування у процесі правоохоронної діяльності норм, що регулюють право учасників цивільних правовідносин на самозахист : Наук.-практ. реком. ; Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ. - Донецьк : Норд-Комп'ютер, 2007 (Донецьк). - 44 с.
35. *Аргунов В.П.* Участие третьих лиц в гражданском процессе. - М., 1991.
36. *Безсмертна Н.* Виконавчий напис як один із способів захисту суб'єктивних цивільних прав // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки : наукове видання / Відп. ред. І.С. Гриценко. - К. : КНУ ім. Тараса Шевченка. - ISSN 1728-3817. - 2007. - № 74/75/76. - С. 123-126
37. *Берестова І.Е.* Зловживання наркотичними засобами як підстава визнання фізичної особи обмежено дієздатною // Міжнародне співробітництво у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (3-4 листопада 2006 р.). - Дніпропетровськ : ДДУВС. - 2007. - С. 164-168
38. *Бондар О.І.* Проблема законодавчого визначення терміна " закордонний українець " // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2007. - № 6. - С. 128-135
39. *Бондаренко Л.О.* Особливості участі держави у відносинах власності // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ : Науково-теоретичний журнал. - 2006. - Вип. 2. - С. 135-142
40. *Беліков О.* Цінні папери і фондовий ринок в контексті європейських прагнень України // Юридичний журнал : правове видання / Гуцалова К. (гол. ред.) : ВО "Юстініан". - 2007. - № 1. - С.98-103
41. *Борсукова В. М.* Розгляд судами справ про усиновлення (удочеріння) дітей // Вісн. Верховного Суду України. — 1999. - № 1.
42. *Бородин М., Кройтор В.* Судебные и арбитражные расходы. — Харьков, 1997.
43. *Братусь С. Н.* Юридическая ответственность и законность.: Очерк теории. - М., 1976.
44. *Бутнев В. В.* Сущность и порядок реализации гражданской процессуальной ответственности: Текст лекций. Ярославль, 1989.

45. *Васильев С. В.* Доказывание и доказательства по делам о возмещении вреда, причиненного личности. — Харьков, 2000.
46. *Васильев С. В.* Співучасть у справах про відшкодування шкоди, нанесеної при виконанні трудових обов'язків // *Право України*. — 1996. — № 6.
47. *Васильченко Н. М.* Процессуальное положение ответчика в гражданском судопроизводстве. Харьков, 1979.
48. *Викут М. А., Зайцев И. М.* Гражданский процесс: Курс лекций. — Саратов, 1998.
49. *Гетьманцев О. В.* Громадяни як сторони в цивільному процесі України: Автореф. канд. дис. - К., 1997.
50. *Гражданский процесс: Учебник / Под ред. М. К. Треушникова.* — М., 2003.
51. *Гражданский процесс: Учебник / Под ред. В. Л. Мусина, Н. А. Чечепой, Д. М. Чечота.* М., 1996.
52. *Грамошипа Н. А.* Процессуальное соучастие. — М., 1988.
53. *Гриненко А. Д., Шульженко Г. У.* Практика використання в цивільному судочинстві матеріалів судових експертиз // *Вісн. Верховного Суду України*. — 1997. № 3.
54. *Гурвич М. А.* Учение об иске. — М., 1981.
55. *Гурвич М. А.* Судебное решение: Теоретические проблемы. М., 1976.
56. *Давиденко Р. І.* Рішення суду // *Рад. право*. 1977. - №3.
57. *Добровольский А. А., Иванова С. А.* Судебное решение как акт защиты нарушенного или оспоренного права // *Сов. государство и право*. — 1977. — № 5.
58. *Добровольский А. А., Иванова С. А.* Основные проблемы исковой формы защиты права. — М., 1979.
59. *Жуйков В. М.* Судебная защита прав граждан и юридических лиц. — М., 1997.
60. *Заворотько П. П., Штефан М. Й.* Непозовне провадження в радянському цивільному процесі. — К., 1969.
61. *Заворотько П. П., Штефан М. Й.* Особи, які беруть участь у справі. — К., 1967.
62. *Заворотько П. П., Штефан М. Й.* Судове виконання. — К., 1970.
63. *Заворотько П. П., Штефан М. Й.* Судове рішення. — К., 1970.
64. *Зайцев И. М.* Функции иска в судопроизводстве // *Государство и право*. — 1996. - № 7.
65. *Захарова О. С.* Докази та доказування в справах, що виникають із шлюбно-сімейних правовідносин: Автореф. канд. дис. — К., 1995.
66. *Зейкан Я.П.* Захист у цивільній справі. Науково-практичний коментар (2-е вид., стереотип.). — К.: КНТ, 2008. — 488 с.
67. *Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України в цивільних справах та з загальних питань: 1963-2008 рр.* — Х.: ТОВ «Одісей», 2009. — 480 с.
68. *Івченко В.* Порядок закликання до спадщини та оформлення спадкових прав // *Юридичний журнал : Правове видання / НПУ ім. М.П. Драгоманова, Інститут політології, соціології і права : ВО "Юстініан"*. - 2007. - № 9. - С. 84-86
69. *Котик О.* Форми і способи захисту прав іноземних інвесторів // *Юридична Україна*. - 2008. - № 3. - С. 70-74
70. *Кайгородов В. Д.* Процессуальные особенности рассмотрения дел об установлении фактов, имеющих юридическое значение. — Свердловск, 1987; Судебное установление правового состояния граждан. — Екатеринбург, 1992.
71. *Касюта М.* Правове регулювання представницької функції прокуратури // *Право України*. — 1997. — № 12.
72. *Кожухарь А. Н.* Право на судебную защиту в Псковом производстве. Кишинев, 1989.
73. *Колитвин В. В.* Адвокат в гражданском судопроизводстве. Воронеж, 1989.
74. *Колодий А. М.* Принципы права Украины. — К., 1998.

75. *Коломицев В. И.* Нисъменные доказательства по гражданским делам. М., 1978.
76. *Комаров В. В.* Международный коммерческий арбитраж. Харьков, 1995.
77. *Комаров В. В.* Метод правового регулирования гражданских процессуальных отношений. Харьков, 1980.
78. *Комаров В. В., Радченко П. І.* Цивільні процесуальні правовідносини та їх суб'єкти. — Харків, 1991.
79. *Кравченко І.* Перегляд судами цивільних справ у зв'язку з нововиявленими обставинами / Рад. право. — 1977. — № 5.
80. *Кройтор В.* Защита прав граждан и организаций. — Харьков, 1995.
81. *Лейст О. С.* Санкции и ответственность по советскому праву. - М., 1981.
82. *Ломоносова Е. М.* Пересмотр гражданских дел в связи с вновь открывшимися обстоятельствами. — Львов, 1972.
83. *Луниц Л. А., Марьшева Н. И.* Международный гражданский процесс. — М., 1976.
84. *Михеенко М. М., Молдаван В. В., Радзієвська Л. К.* Порівняльне судове право. — К., 1993.
85. Міжнародні документи з авторського права і суміжних прав. - Дніпропетровськ, 2003. - 32 с.
86. *Молчанов В. В.* Собрание доказательств в гражданском процессе. — М., 1991.
87. *Омельченко М. П.* Докази і доказування як процесуальні засоби встановлення об'єктивної істини по цивільній справі. - К., 1996.
88. *Осокина Г. Л.* Право на защиту в исковом производстве. — Томск, 1990; Проблемы иска и право на иск. — Томск, 1989.
89. *Пятилетов И. М.* Особенности судопроизводства по делам о признании гражданина недееспособным. — М., 1984.
90. *Радченко М., Глаговський В.* Представництво прокурора і інтересів громадян або держави (теоретичний і практичний аспекти)//Право України. - 1997. № 11.
91. *Семенов В. М.* Конституционные принципы гражданского судопроизводства. — М., 1986.
92. *Ткачев М. И.* Законность и обоснованность судебных постановлений по гражданским делам. - Саратов, 1987.
93. *Треушников М. К., Шерспгюк Б. М. и др.* Особенности рассмотрения отдельных категорий гражданских дел. — М., 1987.
94. *Треушников М. К.* Судебные доказательства. - М., 1997.
95. *Тертиніков В. І.* Принципи цивільного процесуального права. — Харків, 1991.
96. *Україна в міжнародно-правових відносинах: 36 документів.* - К., 1996. - Кн. 1.
97. *Фахутдинов Я. Ф.* Источники гражданского процессуального права. — Казань, 1986.
98. *Фурса С. Я.* Судове рішення та його реалізація в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення // Ерліховський збірник: Вип. 1. — Чернівці, 1994.
99. *Халфина Р. О.* Общее учение о правоотношении. — М., 1974.
100. *Хутыз М. Х.* Общие положения гражданского процесса (историко-правовое исследование). — М., 1979.
101. Цивільний процес України: Підручник/ За ред. Є.О. Харитонова, О.І. Харитонової, Н.Ю. Голубевої. — К.: Істина, 2011. — 536с.
102. *Ченцов Н. В.* Проблемы защиты государственных интересов в гражданском судопроизводстве. — Томск, 1989.
103. *Чечина Н. А.* Понятие гражданской процессуальной ответственности // Проблемы гражданского и трудового права, гражданского процесса. — М., 1982.
104. *Чечина Н. А.* Гражданские процессуальные правоотношения. - Л., 1966.
105. *Чуйков /О. Н.* Частное определение в гражданском судопроизводстве. М., 1974.
106. *Шаповал Л. І.* Представництво в цивільному праві : Автореферат дис. к.ю.н.:12.00.03 / Шаповал Л.І. ; Академія правових наук України. - К., 2007 (К.). - 20 с.
107. *Шакарян М. С.* Участие третьих лиц в советском гражданском процессе. — М., 1990.

108. *Шевчук П. І.* Вирішення судами колективних трудових спорів/конфліктів // Вісн. Верховного Суду України. 1999. № 9.
109. *Шерстюк В. М.* Система советского гражданского процессуального права. — М., 1989.
110. *Штефан М. И.* Гражданская процессуальная ответственность // Повышение роли гражданско-правовой ответственности в охране прав и интересов граждан и организаций. К., 1988.
111. *Штефан М. Й.* Цивільний процес. — К., 2006.
112. *Штефан М. Й.* Соціалістичні організації як заявники і заінтересовані особи у справах окремого провадження // Проблеми правознавства. 1976. № 36.
113. *Штефан М. Й., Дріжчана О. Г.* Процесуальна правова природа окремого провадження // Вісн. КДУ. Юр. науки. - 1985. - № 25.
114. *Щеглов В. Н.* Гражданские процессуальные правоотношения. М., 1966.
115. *Щеглов В. Н.* Субъекты советского гражданского процессуального права. — Томск, 1979.
116. *Якименко О.* До питання про судові витрати // Право України. — 1992. — № 4.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»

1. Дайте визначення предмету цивільного процесуального права України.
2. Поняття цивільного процесу, цивільно-процесуальної форми та проваджень.
3. Які види цивільних проваджень.
4. Поняття та стадії цивільного процесу.
5. Особливості методу цивільного процесуального права.
6. Джерела цивільного процесуального права.
7. Аналогія закону, аналогія права.
8. Дія цивільних процесуальних норм у часі, просторі та за колом осіб
9. Цивільне процесуальне право як наука і навчальна дисципліна.
10. Принципи цивільного процесуального права.
11. Класифікація системи принципів цивільного процесуального права.
12. Цивільно-процесуальні правовідносини.
13. Цивільна процесуальна правоздатність
14. Цивільна процесуальна дієздатність.
15. Юридичні факти.
16. Зміст, об'єкт та суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин.
17. Особи, які беруть участь у справі.
18. Сторони у цивільному процесі.
19. Процесуальна співучасть.
20. Процесуальне правонаступництво.
21. Треті особи у цивільному процесі.
22. Органи та особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб у цивільному процесі.
23. Специфіка участі прокурора у цивільному процесі.
24. Представництво у цивільному процесі.
25. Повноваження представника у суді.
26. Особливості законного представництва.
27. Інші учасники цивільного процесу.
28. Статус свідків у цивільному процесі.
29. Права та обов'язки спеціалістів, правовий статус перекладача в процесі.
30. Особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу.
31. Юрисдикція та її види.
32. Поняття підсудності та її види.
33. Судове доказування.
34. Принципи судового доказування.
35. Досліджування доказів, підстави звільнення від доказування.
36. Поняття та види судових доказів, належність та допустимість доказів.
37. Види письмових доказів.
38. Висновок експерта та експертиза.
39. Поняття, значення і види процесуальних строків.
40. Судові виклики і повідомлення.

41. Поняття та види судових витрат.
42. Види заходів процесуального примусу.
43. Поняття, правова природа та особливості наказного провадження.
44. Судовий наказ, скасування судового наказу.
45. Визначення позову, які елементи позову.
46. Об'єднання та роз'єднання позовів.
47. Захист інтересів відповідача, поняття зустрічного позову.
48. Види забезпечення позову.
49. Відкриття провадження у цивільній справі.
50. Процесуальний порядок провадження у справі до судового розгляду.
51. Поняття та суть судового розгляду.
52. Порядок розгляду справи.
53. Підготовча частина судового засідання.
54. Підстави для відводу суду.
55. Розгляд справи по суті.
56. Ухвалення та проголошення судового рішення.
57. Зупинення провадження по справі. Його відновлення. Закриття провадження у справі та залишення заяви без розгляду.
58. Фіксування судового процесу.
59. Поняття та види судових рішень.
60. Вимоги до рішення суду.
61. Порядок забезпечення негайного виконання рішення суду.
62. Постанова додаткового рішення, роз'яснення рішення суду.
63. Ухвали суду першої інстанції.
64. Особливості заочного розгляду справи.
65. Заява про перегляд заочного рішення.
66. Характеристика окремого провадження. Види окремих проваджень.
67. Розгляд судом справ про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Розгляд судом справ про визнання фізичної особи недієздатною.
68. Поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.
69. Розгляд судом справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності.
70. Як визнати фізичну особу безвісно відсутньою або оголошення її померлою.
71. Розгляд судом справ про усиновлення.
72. Розгляд судом справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення.
73. Відновлення права на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі.
74. Розгляд судом справ про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність.
75. Розгляд судом справ про визнання спадщини відумерлої.
76. Розгляд заяви про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку.
77. Розгляд судом справ про обов'язкову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу.
78. Розгляд судом справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.
79. Суть та значення апеляційного провадження у цивільному судочинстві.
80. Порядок реалізації права апеляційного оскарження.
81. Повноваження суду апеляційної інстанції. Ухвали та рішення апеляційного суду.
82. Суть та значення касаційного провадження.

83. Повноваження суду касаційної інстанції. Ухвали та рішення суду касаційної інстанції.
84. Порядок перегляду судових рішень Верховним Судом України.
85. Поняття, суть та значення перегляду судових рішень у зв'язку з ново виявленими обставинами.
86. Підстави перегляду судових рішень у зв'язку з ново виявленими обставинами.
87. Який процесуальний порядок перегляду судових рішень у зв'язку з ново виявленими обставинами.
88. Участь суду у виконанні судових рішень.
89. Порядок звернення судових рішень до виконання.
90. Виконавчі документи.
91. Мирова угода в процесі виконання.
92. Зміна та встановлення способу і порядку виконання рішення суду.
93. Поворот виконання рішення суду.
94. Судовий контроль за виконанням судових рішень.
95. Провадження у справах про видачу виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів.
96. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні.
97. Цивільно-процесуальне становище іноземних осіб.
98. Підсудність судам України цивільних справ у спорах, в яких беруть участь іноземці.
99. Розкрийте поняття та суть третейського судочинства. Види третейських судів .

Упорядник:

Трофименко Ніна Сергіївна

МАТЕРІАЛИ
інформаційно-методичного забезпечення дисципліни
«Цивільний процес»

Підписано до друку _____. Формат 30x42/4.
Папір офсет. Ризографія. Ум.друк.арк.2,8.
Обл.-вид.арк. 2,8. Тираж 300. Зам. №

Національний гірничий університет
49005, м.Дніпропетровськ, пр.К.Маркса, 19

